

**ULUSLARARASI
LİDER ARAŞTIRMACILAR PROGRAMI
ÇAĞRI DUYURUSU**

2232 -A

**Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı
BİDEB**

Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı

TÜBİTAK-BİDEB 2232

Uluslararası Lider Araştırmacılar Programı

TÜBİTAK Tunus Caddesi

No:80 Kavaklıdere

ANKARA

Tel: 444 66 90

bideb2232@tubitak.gov.tr

1. Çağrının Amacı ve Kapsamı

Program kapsamında ülkemiz açısından stratejik öneme sahip araştırma alanlarında yürütülecek projelere katkı sağlamak üzere, alanlarında yaptıkları üst seviye bilimsel ve/veya teknolojik çalışmalar ile temayüz etmiş ve yurt dışında çalışma deneyimi olan başta Türk bilim insanları olmak üzere nitelikli araştırmacıların yurt dışından Türkiye'ye gelmelerini teşvik etmek ve çalışmalarını Türkiye'nin önde gelen devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında, 6550 kapsamında yeterlik almış araştırma altyapılarında, kamu araştırma enstitülerinde, Ar-Ge veya tasarım merkezine sahip özel sektör kuruluşlarında veya teknoparklar bünyesinde Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerinde sürdürürebilmeleri için destek verilir. Yapay zeka alanında çalışan araştırmacılar için destek taban puanı ayrı belirlenerek, bu alanda çalışan araştırmacılara avantaj sağlanacaktır.

Bu çağrı duyurusu, programa başvuran ve/veya desteklenen araştırmacılar ile ilgili işlem ve yükümlülükleri kapsar.

*Tanımlar, Bölüm 11'de "Tanımlar ve Kısaltmalar" bölümünde yer almaktadır.

2. Burs/Destek Kapsamı, Miktarı ve Süresi

2.1. Burs/Destek Kapsamı

Bu program ile

- a. Yürütücüye yönelik burs,
- b. Yürütücünün varsa eş veya çocuğu için aile yaşam gideri bursu,
- c. Araştırma başlangıç paketi ödeneği,
- ç. Araştırma projesi desteği,
- d. Araştırma ekibinin oluşturulması desteği, (Türkiye'de yürüteceği araştırma için araştırma ekibinde yer vereceği lisansüstü öğrenciler ve doktora sonrası araştırmacıdan oluşan toplamda en fazla beş bursiyerin burs giderleri)
- e. Araştırma projesinde yer alacak araştırmacılara verilecek PTİ,
- f. Ev sahibi kurum/kuruluşa Kurum Hissesi,
- g. Yürütücü ile eş ve çocukları için sağlık sigortası desteği,
- ğ. Yürütücü ile eş ve çocukları için yol desteği,

h. Mentorluk desteği,
sağlanır.

2.2. Destek Miktarı ve Süresi

- 2.2.1. Program kapsamında tanımlanan destek kalemlerine yönelik destek miktarları programın [web](#) sayfasında yer almaktadır.
- 2.2.2. Destek süresi en az 24 ay, en fazla 36 aydır. Proje ekibinde yer alan lisansüstü bursiyerlere yönelik destek süresi bu çağrı duyurusunun 5.1.4. no'lu maddesinde belirlenmiştir.
- 2.2.3. Yürütücü, yurt dışında buldukları kurum/kuruluşlardaki bilgi birikimlerini ülkemize daha kolay aktarabilmeleri amacıyla destek süresi boyunca her yıl 3 aya kadar yurt dışında bulunabilir. Yürütücü, yurt dışında bulunacağı süreyi TÜBİTAK'a bildirmek zorundadır. Yurt dışında bulunduğu süre iş bu maddede belirtilen üst limitleri aşmadığı sürece proje durdurulmaz, burs ve destek ödemeleri devam eder. Destek süresinin yurt dışında geçirilen bölümünün ayrıntılı gerekçesine gelişme raporlarında yer verilir. Bu sürelerin aşıldığı durumda bursun ve proje desteğinin devam edip etmeyeceği Grup Yürütme Kurulu tarafından karara bağlanır.
- 2.2.4. Yürütücünün, herhangi bir kurum/kuruluştaki kadrolu/sözleşmeli şekilde ücretli olarak çalışmaya başlaması durumunda da kendisine ve varsa ailesine yönelik bursu ödenmeye devam eder.
- 2.2.5. Araştırma başlangıç paketi ödeneği, desteğin başlatılmasını müteakip proje süresi içerisinde yürütücü tarafından Türkiye'de araştırma faaliyetlerinin başlatılması ve uygun araştırma ortamının oluşturulmasına katkı sağlanması amacıyla kullanılır.
- 2.2.6. Ev sahibi kurumun başvuru tarihinde;
- KOBİ ölçeğinde firma olması durumunda 2.1. a ve b bentlerinde belirtilen bursun %25'i ev sahibi kurum tarafından,
  - Büyük ölçekli firma olması durumunda 2.1. a ve b bentlerinde belirtilen bursun %40'ı ev sahibi kurum tarafından,

- Vakıf Üniversitesi olması durumunda 2.1. a ve b bentlerinde belirtilen bursun %25'i ev sahibi kurum tarafından,
- Kamu Kurumu veya Devlet Üniversitesi olması durumunda 2.1.'de belirtilen tüm destek kalemlerinin %100'ü TÜBİTAK tarafından karşılanır.

2.2.7. Yürütücünün araştırmasını destek süresi içerisinde bitirmesi esastır. Proje süresi, destek üst sınırı olan 36 ayı aşmamak kaydıyla uzatılabilir. Yürütücünün, bu yöndeki gerekçeli başvurusu, ilgili Grup Yürütme Kurulunun uygun görüşü ve Başkanlık onayı ile karara bağlanır. Bu sürenin aşıldığı durumlar Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanır.

2.2.8. Proje kapsamında verilebilecek ek ödenek; destek kararının verildiği tarihteki geçerli üst limiti aşmamak üzere, yürütücünün gerekçeli başvurusu, ilgili Grup Yürütme Kurulunun olumlu görüşü ve Başkanlığın onayı ile kesinleşir.

2.2.9. Destek kapsamındaki c, ç, d, e ve f maddelerindeki destekler kişinin ev sahibi kurum/kuruluşun açacağı özel hesaba transfer edilecektir. Diğer maddelerdeki destekler TÜBİTAK tarafından doğrudan yürütücünün hesabına aktarılacaktır.

2.2.10. Transfer edilen ödeneklere ilişkin harcamalar, transferin yapılacağı kuruluşun türüne uygun olarak "TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller", "TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar" veya "TÜBİTAK Kaynaklarından Araştırma Altyapıları İle 5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun Kapsamı Dışında Kalan Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Mali İşlemlerinde Uygulanacak Usul ve Esaslar" kapsamında gerçekleştirilir.

3. Başvuru Koşulları, İstenilen Belgeler ve Başvuru Yöntemi

3.1. Başvuru Koşulları

- 3.1.1. Programa başvuracak araştırmacıların başvurunun ilk günü itibarıyla yurt dışında çalışıyor olması gerekmektedir.
- 3.1.2. Programa başvuracak araştırmacılar başvurunun ilk günü itibarıyla son 3 yıl içinde 6 aydan fazla Türkiye’de bulunmamış olmalıdır. GYK tarafından kabul edilecek mücbir sebepler ile mecburi askerlik hizmeti bu sürenin dışındadır.
- 3.1.3. Başvurunun ilk günü itibarıyla aşağıdaki çalışma deneyimlerinin herhangi birinin sağlanması gerekir.
- Doktorasını tamamlamış ve yurt dışında en az 4 yıl süre ile bir üniversitede veya kamu araştırma merkezinde en az öğretim üyesi, ekip lideri olarak çalışmış veya bağımsız akademik araştırma yürütmüş olan araştırmacılar
  - Yurt dışında lisans sonrası en az 3 yılı özel sektör bünyesinde çalışmak şartıyla 6 yıl tam zamanlı araştırma deneyimi olan araştırmacılar (Yurt dışında tamamlanmış tezli yüksek lisans eğitimi süresinin en fazla 1 yılı ya da tamamlanmış doktora eğitimi süresinin en fazla 3 yılı bu kapsamda değerlendirilir).
- 3.1.4. 3.1.3. maddesinde belirtilen çalışma deneyimlerine sahip araştırmacıların aşağıdaki koşullardan birini sağlaması gerekir.
- Başvuru ilk günü itibarıyla son üç yılın herhangi bir yılında Thomson Reuters tarafından yayınlanan “[En Fazla Atıf Alan Araştırmacılar Listesinde](#)” bulunmak
  - Başvurunun ilk günü itibarıyla son 5 yıl içinde aşağıdaki sıralamalardan birinde bulunan bir kurumda kesintisiz en az 48 ay çalışmış olmak:
    - ✚ [QS \(QuacquarelliSymonds\)](#) veya [THE \(Times HigherEducation\)](#) Dünya Üniversite Sıralaması çalışması kapsamında alan bazında yapılan sıralamalarda ilk 100 üniversite

- ✚ Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi tarafından yayınlanmış [Dünyada En Çok Ar-Ge Harcaması Yapan İlk 2500 Şirket](#)
- ✚ [Scimago Kurumlar](#) sıralamasında sağlık - yüksek öğretim - kamu - özel alt alanlarında ilk 250 kurum
- ✚ En Fazla Yatırım alan Başarılı Start-Up ve Unicorn Şirketler
  - CBInsights tarafından yayınlanan ve girişim seviyesinden 1 milyar ABD doları ve üzeri değerlemeye ulaşan "[Unicorn](#)" şirketler listesi
  - Crunchbase ve CBInsights veritabanlarına göre son 5 yılda kurulup son 5 yılda en fazla yatırım alan ilk 1000 firma

3.1.5. Herhangi bir kamu kurumundan destek alıp hali hazırda mecburi hizmet yükümlülüğü bulunan araştırmacılar bu programa başvuru yapamaz.

3.2. Başvuru Belgeleri

3.2.1. [Araştırma planı ve proje öneri formu](#)(Programa başvuran yürütücü tarafından hazırlanacak, Türkiye'ye geliş amacını, geldiğinde gerçekleştireceği araştırma proje/planlarını ve program sonrası kariyer planını içeren)

Değerlendirme yalnızca sisteme girişi yapılan bilgiler/belgeler üzerinden yapılır. Bu nedenle her bir koşula ilişkin bilgi/belge, açık ve belirlenen içerikte olacak şekilde sisteme girilmelidir/yüklenmelidir. Gerekli olması halinde ek bilgi/belge talep edilebilir.

Başvuru öncesinde Araştırmacı Bilgi Sistemi (ARBİS) kaydı mutlaka güncellenmelidir.

Bakınız: Madde 6. Değerlendirme

3.3. Desteğin Başlatılabilmesi İçin İstenilen Belgeler

3.3.1. Desteklenen yürütücünün destek kararının bildirilmesinden itibaren en geç 12 ay içinde bilgilerini/[belgelerini](#) bideb-pts.tubitak.gov.tr adresine yüklemesi gerekir.

3.3.1. maddesinde yer alan belgeler iletildikten sonra TÜBİTAK tarafından desteğe ilişkin sözleşme hazırlanır. Sözleşme, araştırma yapılacak ev sahibi kurum/kuruluşun aşağıda belirtilen yetkilileri tarafından imzalanmış olarak TÜBİTAK'a gönderilmelidir.

- Araştırma yapılacak kurum/ kuruluşun en üst düzey yöneticisi/yetkilisi (rektör, genel müdür, başkan vb.);
- Ev sahibi kurumun üniversite olması durumunda araştırmanın yürütüleceği birim üst yöneticisi (dekan, enstitü müdürü, vb.) ve birim yöneticisi (bölüm başkanı, ana bilim dalı başkanı, vb.) veya
- Ev sahibi kurumun 6550 sayılı kanun kapsamında yeterlik almış bir araştırma altyapısı olması durumunda merkez müdürü veya
- Ev sahibi kurumun özel sektör kuruluşu olması durumunda kuruluşu en geniş şekilde temsil ve imza yetkisi olan kişi/kişiler.

3.3.2. Yürütücü proje başlama tarihini mücbir sebeplerden dolayı en çok 6 ay süre ile erteleme talebinde bulunabilir. GYK'nın uygun görmesi halinde ek süre verilebilir.

3.4. Başvuru Yöntemi

- 3.4.1.** Başvurular, çağrı duyurusunda ilan edilen tarihler içerisinde <https://tybs.tubitak.gov.tr/> adresi üzerinden çevrimiçi olarak yapılır.
- 3.4.2.** Başvuru aşamasında adaylardan TÜBİTAK Yönetim Bilgi Sistemine (TYBS) Araştırma planı ve proje öneri formu dışında ek bir belge yüklemesi istenmemektedir. Adayların sisteme girdikleri bilgilerin doğru olduğunu ve program yükümlülüklerine uyacaklarını taahhüt etmeleri gerekir. Eğitim, sınav vb. bilgiler çevrimiçi sistemler üzerinden görüntülenmektedir. Ancak bilgileri çevrimiçi sistemler üzerinden görüntülenemeyen adaylar eğitim, sınav vb. belgelerini başvuru sistemine yüklemelidir. Başvuru sistemine yüklenecek belgeler Türkçe veya İngilizce olmalıdır.
- 3.4.3.** Başvuru aşamasında herhangi bir belgenin BİDEB'e ulaştırılması gerekmez.
- 3.4.4.** Destek almaya hak kazanan kişilerin destek kararının açıklanmasından sonra desteğin başlatılabilmesi için istenilen belgeleri sisteme yüklemeleri gerekir (Bakınız: Madde 3.3).
- 3.4.5.** Başvuru geri çekme işlemi her aşamada yapılabilir. Geri çekme işlemi için başvuru yılı ve dönemini belirten bir dilekçenin BİDEB'e gönderilmesi gerekmektedir. Dilekçenin BİDEB'e ulaşmasını takiben güncelleme işlemi yapılır.

4. Proje Ekibinde Yer Alacak Araştırmacılara İlişkin Hükümler

4.1. Proje Ekibinde Yer Alacak Araştırmacılara İlişkin Hükümler

- 4.1.1. Proje alanında çalışan en az lisans mezunu ve sigortalı kişiler yürütücünün talebi ve Grup Yürütme Kurulunun uygun görüşü ile projede araştırmacı olarak yer alabilir.
- 4.1.2. Araştırmacılar yürütücü tarafından BİDEB'e bildirildiği tarihten itibaren projede görev alabilir. Projeye geçmişe yönelik olarak araştırmacı eklenemez.
- 4.1.3. Araştırmacı ile ilgili yapılması öngörülen değişiklikler, atama ve görevden alma dâhil olmak üzere, yürütücünün gerekçeli başvurusu ve ilgili GYK onayı ile yapılır.
- 4.1.4. Proje yürürlüğe girdikten sonra, geçici süre ile yurt dışına giden araştırmacıların durumları, yürütücünün yazılı bildirimine üzerine TÜBİTAK tarafından karara bağlanır.

5. Proje Ekibinde Yer Alacak Bursiyerlere İlişkin Hükümler

5.1. Program Kapsamında Burs Verilecek Kişilerde Aranan Kriterler

- 5.1.1. Sunulacak araştırma projesinde tatbikat amacıyla yer alan, Türkiye'de kurulu yükseköğretim kurumlarında lisansüstü (özel öğrenci ve yabancı dil hazırlık öğrencisi hariç) eğitimlerini yapan Türk ve uluslararası öğrenciler ile doktora sonrası araştırmalarına Türkiye'de devam eden Türk ve uluslararası doktora sonrası araştırmacılar bursiyer olarak yer alabilir. Proje ekibinde yer alacak bursiyerlerin en fazla ikisi yüksek lisans öğrencisi, biri ise doktora sonrası araştırmacı olabilir.
- 5.1.2. Bu program kapsamında burs alan bursiyerler, BİDEB'in herhangi bir programından aynı anda burs alamazlar. Bu program kapsamında desteklenebilmek için diğer BİDEB bursunun destek süresince durdurulması gerekir. Bu durdurma işlemi bursiyerin diğer BİDEB burs programına yönelik yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.
- 5.1.3. Bursiyerler ile ilgili atama, ayrılma ve benzeri değişikliklere ilişkin hususlar proje yürütücüsünün gerekçeli başvurusu ve ilgili GYK kararı ile yapılır. Projenin bitmesine

6 aydan az kalmışsa projeye yeni eklenen bursiyer, azami süre aşılmamak kaydıyla, en fazla proje süresi sonuna kadar burs ödemesi alır.

- 5.1.4.** Program kapsamında öğrencilere verilecek bursun süresi maksimum proje süresi sonuna kadardır. Ancak, eğitim süresinin doktora kayıt tarihinden itibaren yüksek lisans sonrası doktora eğitimi için 12 yarıyılı, lisans sonrası doktora eğitimi için ise 14 yarıyılı aşması durumunda burs ödemesi yapılamaz.
- 5.1.5.** Proje ekibinde yer alacak olan lisansüstü öğrencilerinin proje süresi sonunda henüz mezun olmamaları durumunda aktif öğrencilikleri devam etmek koşulu ile bursları 2232 Programı burs limitleri çerçevesinde her iki programdaki toplam burs süresi yüksek lisans için 24 ayı; doktora için 48 ayı aşmayacak şekilde 2210 A Yurt İçi Genel Yüksek Lisans Burs Programının / 2211 A Yurt İçi Genel Doktora Burs Programının mevzuatı kapsamında ödenir. Bu durumda olan bursiyerlerden azami sürede mezun olamayanların veya doktora programından ayrılanların bursları yürürlükten kaldırılır. Bursiyerlerin bilimsel hazırlık dönemi burs dönemine dahil edilmez. Projeye son 6 ay kala eklenen öğrenci yukarıda belirtilen burs programı kapsamına alınamaz.
- 5.1.6.** Doktora ve yüksek lisans öğrencisi bursiyerin başka bir yerden ücret, maaş, ticari kazanç vb. gelir elde etmesi durumunda burs, kısmi olarak ödenir.
- 5.1.7.** Enstitüsü tarafından kaydı dondurulan bursiyerlere bu süreler içinde burs ödenmez. Bu durumdakilerin bursiyerlik süreleri ve azami süreleri ara verilen süreler kadar uzatılabilir. Gerektiğinde TÜBİTAK bursiyerden bu konuda belge talep edebilir.

6. Değerlendirme

Başvurular üç aşamada değerlendirilir.

6.1. Ön İnceleme

Bu aşamada başvuru sırasında sisteme girişi yapılan bilgilerin/belgelerin kontrolü sağlanacaktır. Başvuru koşullarından herhangi birini sağlamayan, son başvuru tarihinden sonra gelen, faks veya elektronik posta ile yapılan başvurular bilimsel değerlendirmeye tabi tutulmadan ön incelemede elenerek iade edilir.

6.2. Bilimsel Değerlendirme

Bilimsel değerlendirme, alanında uzman Türk ve/veya uluslararası panelistler/danışmanlar tarafından aşağıdaki ölçütlere göre gerçekleştirilir.

6.2.1. 3.1. maddesinde belirtilen başvuru koşullarını sağlayan adayın akademik kariyeri ve bugüne kadarki akademik kaydı (hareketlilik, kararlılık, tematik kapsam, akademik verimlilik) (Ağırlığı %20)

6.2.2. 3.1. maddesinde belirtilen başvuru koşullarını sağlayan adayın destek süresi ve sonrasına yönelik beş yıllık araştırma planı (araştırma konusu/konuları, araştırma takvimi, tamamlayıcı finansman öngörüsü, akademik ve kişisel gelişim hedefleri) (Ağırlığı %20)

6.2.3. 3.1. maddesinde belirtilen başvuru koşullarını sağlayan adayın araştırma planına esas teşkil eden yayınların kalitesi (özgünlük, yenilikçilik, birkaç yazarın yer aldığı yayınlardaki katkının değerlendirilmesi) ve/veya patentleri (Ağırlığı %20)

6.2.4. Araştırma Projesinin Niteliği(Ağırlığı %40)

6.2.4.1. Araştırma projesinin niteliğinin değerlendirilmesi aşağıdaki kriterler esas alınarak yapılır.

6.2.4.1.1. Mükemmeliyet (Ağırlığı %16)

- Araştırma projesinin çağrının amacı kapsamında bilimsel ve teknolojik niteliği, yenilik düzeyi (inovasyon ve buluş potansiyeli) ve varsa bilimler arası/çok disiplinli özellikleri.

6.2.4.1.2. Etki (Ağırlığı %16)

- Çağrının amacı kapsamında projede elde edilmesi öngörülen çıktı ve sonuçların sorunları çözme, ticarileştirilme, ülkenin dış ticaret açığı azaltma ve/veya rekabet gücünü artırma potansiyeli,
- Proje faaliyetlerinin ve çıktılarının farklı hedef gruplarına ulaştırılmasına yönelik plan.

6.2.4.1.3. Yürütme (Ağırlığı %8)

- İş planının tutarlı ve etkili olması,
- İş paketlerinin ve bütçenin uygunluğu,
- Risk yönetimi dâhil projenin yönetim yapısı ve izleme süreçlerinin uygunluğu,
- Ev sahibi kurumun altyapısının uygunluğu.

Panel değerlendirme sonuçları GYK görüşü ve Başkanlık onayı ile kesinleşir. Destek kararı aday ile ev sahibi kurum/kuruluşlara ilgili web sayfasından duyurulur.

6.3. Bilgi / Belge Kontrolü

Bu aşamada adayın, başvuru sırasında beyan ettiği bilgileri içeren [belgelerini](#), adaya bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içinde, tybs.tubitak.gov.tr adresine yüklemesi gerekmektedir.

Belgelerinde eksik, yanlış bulunan veya başvuruda beyan ettiği bilgilerden farklı içerikte belge sunan adayın başvurusu iade edilir.

7. İzleme ve Sonuçlandırma

7.1. Destek Aktarımı ve Harcamalara İlişkin Genel Hükümler

7.1.1. Yaşam giderlerine yönelik aylık burs ile eş ve çocuklara yönelik aile yaşam gideri bursu, başvuruyu yapan yürütücünün hesabına desteğin başlamasından itibaren her ayın onuna kadar bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde TÜBİTAK tarafından aktarılır.

7.1.2. Araştırma başlangıç paketi ödeneği, ev sahibi kurum tarafından açılan proje özel hesabına sözleşmenin imzalanmasını müteakip bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde 2.2.5. maddede belirtilen şekilde aktarılır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, özel sektör kuruluşu tarafından, araştırma başlangıç paketi ödeneği kadar 4734 sayılı Kanunda belirtilen değerler üzerinden, teminat verilir. Araştırma başlangıç paketi ödeneği 2.2.9 maddesinde anılan usul ve esaslar kapsamında harcanır.

- 7.1.3.** Araştırma projesi desteğine ait kabul edilen bütçenin birinci dönem ödeneği, sözleşmenin taraflarca imzalanmasını müteakip, diğer dönem ödenekleri ise gelişme raporlarının kabul edilmesine bağlı olarak, bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde proje özel hesabına aktarılır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, özel sektör kuruluşu tarafından, araştırma desteğine ait en yüksek dönem ödeneği kadar 4734 sayılı Kanunda belirtilen değerler üzerinden, teminat verilir.
- 7.1.4.** Araştırma projesi desteği kapsamında; projeye ilişkin hizmetlerde görev alan araştırmacılara (yürütücü hariç), Yönetim Kurulu tarafından belirlenen miktarlarda Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ) ödenir. Belirlenen toplam PTİ'nin % 50'si gelişme raporlarının; % 50'si ise proje sonuç raporunun kabul edilmesi ile ödenir. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması halinde, bu kuruluşta çalışan araştırmacılara proje teşvik ikramiyesine eşdeğer tutarda ücret ödenir.
- 7.1.5.** Yürütücünün Türkiye'de yürüteceği araştırmaları için araştırma ekibinde yer vereceği bursiyerlerin burs giderleri ev sahibi kurum tarafından açılan proje özel hesabına, araştırma desteği kapsamında belirlenen dönemler itibarıyla bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde aktarılır. Burslar, kişilerin projede uygulama yaptıkları ayı takip eden ayın ilk haftası içerisinde ev sahibi kuruluş tarafından ödenir.
- 7.1.6.** Harcamalar ev sahibi kurum/kuruluşun niteliğine uygun olarak TÜBİTAK mevzuatında tabii olacağı esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir. Harcamaların sözleşme hükümlerine ve mevzuata uygunluğu konusundaki sorumluluk ev sahibi kurum/kuruluşa aittir.
- 7.1.7.** Ev sahibi kuruma kurum hissesi ödeneği; 2.2.9 maddesinde anılan usul ve esaslar kapsamında proje özel hesabına bütçe ve nakit imkanları çerçevesinde TÜBİTAK tarafından aktarılır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu olması durumunda döneme ilişkin kurum hissesi ödeneği dönem raporunun kabulünü takiben ödenir. Kurum hissesi ödeneğinin Ar-Ge kapsamında harcanmasından ev sahibi kurum/kuruluş sorumludur.
- 7.1.8.** Yürütücünün ve tüm aile bireylerinin Türkiye'ye gelişleri için yol desteği; proje süresince bir defaya mahsus olmak suretiyle belge karşılığı TÜBİTAK tarafından

karşılır. Taşınma giderleri karşılanmaz. Destek başlatma tarihinde Türkiye’de kadrolu çalışan araştırmacılar için yol desteği ödenmez.

7.1.9. Yürütücünün ve tüm aile bireylerinin sigorta desteği; üst limitler kapsamında belge karşılığı TÜBİTAK tarafından karşılanır. Yürütücünün 5510 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya başlaması halinde sigorta desteği kesilir.

7.2. Gelişme ve Sonuç Raporları

7.2.1. Yürütücü, başvuru sırasında önerilen ayrıntılı çalışma planı doğrultusunda, sözleşmede belirtilen tarihlerde gelişme raporunu, destek sonunda ise projenin bilimsel, teknik, idari, mali tüm gelişme ve sonuçları kapsayan sonuç raporunu TÜBİTAK’a iletmekle yükümlüdür.

7.2.2. Gelişme raporlarının, sözleşmede belirtilen tarihte, sonuç raporunun ise araştırmanın bitiş tarihini takip eden iki ay içinde gönderilmesi gerekmektedir. Gelişme raporlarını belirtilen tarihe kadar göndermeyen yürütücünün burs ödemeleri durdurulur. Gelişme ve sonuç raporlarının ekinde ilgili döneme ait harcamaların gerekçesini ve dökümünü içeren mali rapor bulunmalıdır. Ev sahibi kuruluşun özel sektör kuruluşu veya vakıf üniversitesi olması durumunda Yeminli Mali Müşavirlik raporu da aranır.

7.2.3. Gelişme ve sonuç raporları TÜBİTAK tarafından görevlendirilen alanında uzman danışmanlar tarafından değerlendirilir.

7.2.4. TÜBİTAK gerek gördüğü durumlarda yürütücüyü gelişmeler ile ilgili bilgi almak üzere davet edebilir veya araştırmanın bilimsel, teknik, idari ve mali açılarından incelenmesi ve denetlenmesi amacıyla belirleyeceği kişi ve/veya kişileri görevlendirebilir.

7.2.5. Sonuç raporları TÜBİTAK’ın görevlendirdiği alanında uzman danışmanlar tarafından yapılan değerlendirme sonucunda GYK kararı ile kabul veya reddedilir. Sonuç raporu kabul edilen proje sonuçlandırılmış sayılır. Sonuç raporu reddedilen proje için ret gerekçesine bağlı olarak yürürlükten kaldırma veya iptal hükümleri uygulanır. Proje sonuçlandıktan sonra proje özel hesabında kalan bakiye TÜBİTAK hesabına iade edilir.

7.3. Durdurma, Yürürlükten Kaldırma ve İptal

7.3.1. Projenin durdurulması, yürürlükten kaldırılması ve iptali, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak gerçekleştirilir.

7.4. Diğer Hükümler

7.4.1. Desteklenen yürütücülerin Ev Sahibi Kurum değişikliği TÜBİTAK'ın onayına tabidir. Yürütücü tarafından talep yapılırken mevcut ev sahibi kurumun görüş yazısı ile yeni ev sahibi kurumun destek yazısı sunulmalıdır.

7.4.2. Ev sahibi kurumun üniversite olması halinde, desteklenen yürütücünün ev sahibi kurumda her yıl en az iki ders vermesi gerekmektedir.

7.4.3. Adres, e-mail veya telefon numarası değişikliklerinin en geç iki hafta içinde Araştırmacı Bilgi Sisteminde (ARBİS) güncellenmesi ve BİDEB'e bildirilmesi yürütücünün sorumluluğundadır.

8. Etik Kurallar

8.1. Etik Kurallar

8.1.1. Sözleşmede imzası olan kişiler projenin yürütülmesi esnasında evrensel nitelikli bilimsel araştırma ve bilimsel yayın kurallarına uymak zorundadır. Çalışmanın gerektirmesi halinde Etik Kurul Onay Belgesi ile gerekli yasal ve özel izinlerin alınması zorunludur. Yukarıda belirtilen kurallara aykırı davranılması halinde, ilgililer hakkında TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği hükümleri uyarınca işlem yapılır.

9. Çağrı Takvimi (Başvuru Dönemi, Başlangıç ve Kapanış Tarihleri)

Başvuru Dönemi	Başlangıç Tarihi	Kapanış Tarihi
2024-1	24/01/2024	

10. İlgili Mevzuat (Yönetmelik, Usul ve Esaslar, Değerlendirme Yönergesi)

- 10.1. TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütölen Programlara İlişkin Yönetmelik
- 10.2. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütölmesine İlişkin Usul ve Esaslar
- 10.3. BİDEB Burs ve Destek Programlarında Başvuruların ve Raporların Panel/Danışman/Danışma Kurulu Yöntemi ile Değerlendirilmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge
- 10.4. TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ile Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütölen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller
- 10.5. TÜBİTAK Tarafından Özel Kuruluşlar ve Vakıf Üniversitelerine Proje Karşılığı Aktarılabak Tutarların Transferi, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi ve Denetimine İlişkin Esaslar
- 10.6. Genel ve Özel Bütçeli İdareler Dışındaki Kamu Kurum ve Kuruluşlarına TÜBİTAK Kaynaklarından Proje Karşılığı Aktarılabak Tutarların Harcanmasına İlişkin Esaslar

İlgili mevzuatlarda ve program çağrı duyurusunda belirtilmeyen durumlar ile programın uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesinde, GYK kararları uygulanır.

11. Tanımlar ve Kısaltmalar

- **Araştırma Planı:** Yürütücünün destek süresi ve sonrasına yönelik araştırma konusu/konuları, araştırma takvimi, tamamlayıcı finansman öngörüsü, akademik ve kişisel gelişim hedeflerini içeren beş yıllık araştırma planını,
- **Başkan:** TÜBİTAK Başkanı'nı,
- **Başkanlık:** TÜBİTAK Başkanlığı'nı
- **BİDEB:** Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı'nı,
- **Destek Süresi:** Sözleşmede belirtilen proje başlangıç tarihinden bitiş tarihine kadar geçen süreyi,
- **Gelişme Raporu:** Sözleşmede belirtilen tarihlerde, araştırma planı ve araştırma projesine yönelik dönemsel gelişmelerin izlenmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından belirlenmiş şekil ve usullere uygun olarak yürütücü tarafından hazırlanan raporu,
- **Grup:** BİDEB'in sorumlu olduğu bilimsel ve teknolojik alanlardaki araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerini teşvik edecek ve destekleyecek sistemleri geliştirmek ve uygulamak üzere kurulan birimleri'ni,
- **Grup Yürütme Kurulu (GYK):** Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan Bilim İnsanı Destek Gruplarına ait Yürütme Kurulu'nu,
- **Mentorluk Desteği:** 2232 Uluslararası Lider Araştırmacılar Programında daha önce destek hakkı kazanmış araştırmacılar tarafından verilen destek
- **Özel Hesap:** Ev sahibi kurum/kuruluşun herhangi bir banka nezdinde açtıracağı, program kapsamında sağlanan desteğin aktarılacağı ve sadece proje kapsamındaki harcamalar için kullanılacak banka hesabını,
- **Özel Sektör Kuruluşu:** 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezi belgesi almış Ar-Ge birimlerine sahip Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini veya tekno parklar bünyesindeki yerleşik sermaye şirketlerini,
- **Panel:** Burs ve destek başvurularının değerlendirilmesinde görev alan alanında uzman bilim insanları tarafından gerçekleştirilen toplantıyı,
- **Panelist:** BİDEB tarafından yürütülen burs ve destek başvurularının değerlendirilmesi toplantısında görüş bildirmek üzere görevlendirilen alanında uzman kişileri,

- **Proje Teşvik İkramesi:** Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın % 75'ini geçmemek kaydıyla ve Yönetim Kurulunca belirlenen esaslara göre proje sözleşmesinde belirlenerek ödenen tutarları,
- **Proje:** Sonuç elde etmek için üstlenilmiş, başarı ölçütleri ve hedefleri tanımlanmış, belirli bir zaman aralığında ve belirli miktarda kaynakla gerçekleştirilen faaliyetler bütünü,
- **Sonuç Raporu:** Destek süresi sonunda proje sonuçları ile çıktılarından elde edilen katma değer ve kazanımları gösteren TÜBİTAK tarafından belirlenmiş formata uygun olarak hazırlanan dokümanı,
- **Sözleşme:** TÜBİTAK tarafından destek kararının verilmesinden sonra TÜBİTAK ile yürütücü ve ev sahibi kurum/kuruluş arasında imzalanan, desteğin kapsamı, süresi, hukuki, idari, mali hükümler, fikri ve sınaî mülkiyet hakları ve özel şartları ile tarafların sorumluluklarını belirleyen yazılı anlaşma ve eklerini,
- **Üniversite:** Devlet ve Vakıf Üniversiteleri
- **TYBS:** TÜBİTAK Yönetim Bilgi Sistemi
- **TÜBİTAK:** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu
- **Yürütücü:** Program kapsamında araştırmalarını yürütmek üzere Türkiye'ye gelen; projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan; proje sözleşmesinde tanımlanan zaman aralıklarında bilimsel, teknik, idari ve mali raporlamalarını TÜBİTAK'a ileten araştırmacıyı,
- **Yönetim Kurulu:** TÜBİTAK Yönetim Kurulunu, ifade eder.